

**Національний авіаційний університет
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ**

Кафедра обліку та аудиту

АУДИТ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до самостійної роботи
студентами спеціальності 071 «Облік і оподаткування»**

Київ 2021

УДК 657.6 (076.5)
А 93

Рецензент: Мокринська З.В. – канд. екон. наук, доцент кафедри обліку та аудиту, Факультету економіки та бізнес-адміністрування Національного авіаційного університету.

Затверджено методично-редакційною радою Національного авіаційного університету (протокол № __ від «__» _____ 2021 р.)

А 93   Аудит: Методичні рекомендації до самостійної роботи /
О.М. Бондаренко, О.А. Кратт, Т.Г. Щепіна – К. : НАУ, 2021
- 36 с.

Наведено методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Аудит».

Для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійна програма «Облік і аудит» всіх форм навчання.

УДК 657.6 (076.5)
А 93

© Бондаренко О.М., Кратт О.А., Щепіна
Т.Г. 2021
© НАУ, 2021

ВСТУП

Самостійна робота студентів - одне з основних частин навчального процесу, яка відіграє важливу роль у процесі формування майбутнього спеціаліста.

Мета самостійної роботи - набуття навичок щодо вирішення конкретних практичних завдань і використання отриманих знань у подальшій практичній діяльності.

Організація самостійної роботи студентів при вивченні курсу складається з різних її видів:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, семінарів, практичних занять);
- вивчення законодавчих та нормативних актів України;
- завершення розпочатих на практичних заняттях завдань;
- виконання додаткових завдань, передбачених робочою програмою курсу;
- відвідування консультацій (індивідуальних та групових);
- написання рефератів.

Підготовка до семінарських чи практичних занять передбачає вивчення отриманого теоретичного матеріалу з метою подальшого застосування знань на практичних заняттях, у наступній практичній діяльності. При підготовці до занять відповідної теми необхідно детально вивчити конспект лекцій, підручник (навчальний посібник) і законспектувати законодавчі й нормативні акти, що їх рекомендує викладач. Семінарські і практичні заняття передбачають вивчення теоретичного матеріалу та виконання завдань. Студент самостійно завершує у поза аудиторний час розпочату в аудиторії завдання і здає у час встановлений викладачем. Завдання максимально наближені до виробничих умов і, як правило, це господарські ситуації, що найчастіше зустрічаються при проведенні аудиту. Виконувати завдання необхідно в такій послідовності: ознайомитись із завданням і вивчити його умову; визначити методи (прийоми) розв'язання конкретної господарської ситуації; безпосередньо почати розв'язувати завдання; обґрунтувати відповіді нормативними актами; обґрунтувати висновки і пропозиції згідно з отриманими результатами; виконане завдання належно оформити в зошиті; захистити завдання відповідно до встановленого графіка

самостійної роботи. Якщо передбачений програмою обсяг завдань студент не виконав і не захистив, то до іспиту його не допускають.

Дисципліни «Аудит» є прикладною (функціональною) економічною дисципліною, яка завершує процес підготовки фахівців з бухгалтерського обліку і аудиту. У сфері бізнесу за допомогою аудиту реалізується функція незалежного фінансового контролю (експертиза).

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Самостійна робота студентів передбачає опрацювання нормативно-законодавчої бази (кодекси, закони, накази і т.д.) та науково-методичної літератури (підручники, посібники, конспекти та курси лекцій, тощо).

Опрацьований під час самостійної роботи навчальний матеріал з дисципліни, виноситься на підсумковий контроль знань студентів разом з навчальним матеріалом, який був отриманий під час проведення інших видів аудиторних занять.

Підготовка, написання та захист курсової роботи є важливою стадією професійної підготовки студентів, поглибленого вивчення ними теорії та практики організації і методики аудиту підприємницької діяльності в сучасних умовах економіки. Курсова робота є завершеним самостійним дослідженням актуальних питань теорії та практики організації аудиту під час самостійного вивчення дисципліни.

Контроль за самостійною роботою студентів здійснюється у вигляді обговорень, опитувань, розв'язання задач та перевірки знань студентів під час складання іспиту.

Методичні рекомендації є необхідним доповненням до курсу лекцій та практичних занять з дисципліни «Аудит». Наведені в них поради викладача та завдання до самостійного виконання поглиблюють і закріплюють знання з аудиту.

Студенти, користуючись цими методичними рекомендаціями, розглядають рекомендації до засвоєння лекційного матеріалу та виконання практичних завдань, складають і розв'язують задачі, а головне набувають навиків самостійної роботи з аудиту.

Основне завдання, яке ставилося при підготовці цих методичних рекомендацій, – надання студенту довідкової, методичної і практичної інформації з питань змісту, обґрунтування і формування інформації з аудиту.

При самостійній роботі студенту, який працює з методичними рекомендаціями, треба дотримуватися таких порад:

- не намагатися виконувати завдання, попередньо не опрацювавши лекційний матеріал;

- приступаючи до виконання завдання, переконатися, що Ви зрозуміли його умови й з'ясували мету й кінцеві результати, до яких необхідно дійти;

- у кожному завданні намагатися знайти елемент нового, що раніше Вам не було відомо;

- щоразу коротко записувати умови завдання і хід його виконання.

Здійснення роботи при самостійному вивченні курсу та вирішенні практичних завдань передбачено в такій послідовності:

- засвоєння основних питань з теми за рекомендованою літературою і конспектами лекцій;

- ознайомлення з завданням і визначення методики розрахунків;

- здійснення розрахунків та бухгалтерських проведення;

- аналіз результатів, складення висновків і пропозицій.

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО СКЛАД САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Організація самостійної роботи під час вивчення кожної теми з дисципліни проходить шляхом індивідуального опрацювання за допомогою списку рекомендованої літератури та отриманих консультацій викладачів з даної дисципліни. Згідно робочої програми з дисципліни на підготовку до самостійної роботи відводиться 78 годин (додаток А).

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «АУДИТ»

МОДУЛЬ 1 «АУДИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ»

Тема 1.1 Сутність і предмет аудиту. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення. Планування аудиту

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Поняття, мета та завдання аудиту.
2. Предмет та об'єкти аудиту.
3. Історія розвитку аудиту як професійної сфери діяльності.
4. Основні етапи розвитку аудиту.
5. Класифікація аудиту.
6. Аудит як форма контролю.
7. Різниця між аудитом і ревізією.
8. Аудитор та аудиторська фірма, їх статус та умови існування.
9. Організація аудиторської діяльності.
10. Послуги, що супроводжують аудит, їх класифікація.
11. Основні користувачі аудиторської інформації.
12. Загальна характеристика етапів аудиторської перевірки.
13. Пошук клієнтів.
14. Порядок регулювання взаємовідносин між аудитором і клієнтом.
15. Зміст та структура договору на проведення аудиту.
16. Аудиторське обслуговування.
17. Оцінка вартості аудиторських послуг
18. Визначення стратегії аудиторської перевірки.
19. Планування аудиту.

Методичні рекомендації

У ході виконання завдання студенти мають з'ясувати, значення аудиту для підприємств України, яка його необхідність. Для цього їм потрібно опрацювати рекомендовану літературу. Необхідно

здійснити пошук додаткової літератури, на основі чого оформити список літератури з питання.

В результаті вивчення даної теми студенти повинні знати структуру і зміст курсу, вміти знаходити зв'язок між темами курсу та іншими економічними дисциплінами, вміти висловлювати власну думку з приводу необхідності виникнення аудиту, визначити місце аудиту в системі господарського контролю. В процесі вивчення даної теми студенти повинні усвідомити необхідність створення міжнародних стандартів аудиту, дати їх детальну характеристику, вказати особливості кожного міжнародного нормативу.

Особливу увагу треба зосередити на міжнародних стандартах аудиту і Законі України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Особливу увагу під час проведенню аудиту приділяють плануванню. Планування аудиту є основним принципом аудиту, який визначається в міжнародних стандартах аудиту. Даний вид робіт проводиться для надання більш якісних послуг, які чітко розмежовані в періоді певного часу роботи аудитора. Крім того, під час планування обираються основні напрямки аудиту та виявляють проблеми на які потрібно звернути і надати більшу увагу.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке аудит і аудиторська діяльність?
2. Як поділяється аудит за об'єктами?
3. Охарактеризуйте зовнішній аудит.
4. Дайте порівняльну характеристику внутрішнього і зовнішнього аудиту.
5. Які суттєві переваги приватного аудиту від обов'язкового?
6. В чому полягає завдання проведення аудиту?
7. Що є метою проведення аудиту?
8. Предмет аудиту і його об'єкти дослідження - що спільного і яка різниця між ними.
9. Розкрийте поняття об'єкту аудиту.
10. Чим обумовлена економічна суть і об'єктивна необхідність виникнення аудиту в Україні?

11. Наведіть і охарактеризуйте подібні і відмінні ознаки аудиту і ревізії.
12. Основна суть закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».
13. Які Вам відомі кваліфікаційні сертифікати?
14. Хто може бути аудитором України?
15. Який порядок отримання свідоцтва на право здійснення аудиторської діяльності?
16. Перерахуйте обов'язки аудиторів і аудиторських фірм.
17. Внутрішньофірмові нормативи аудиту - в чому полягає їхня суть?
18. Хто може бути клієнтом аудиторських фірм?
19. Дайте коротку характеристику вимогам до якості аудиту передбачених міжнародними стандартами аудиту.
20. Що є метою планування аудиторської перевірки?
21. Наведіть основні завдання планування
22. Які Ви знаєте етапи аудиторської перевірки?
Охарактеризуйте їх.
23. Яким документом оформляються результати обстеження?
24. Які особливості договору на проведення аудиторських послуг?
25. Які обов'язкові розділи договору на проведення аудиту?
26. Як за договором визначається відповідальність сторін?
27. Які форми оплати праці аудитора?

Проблемні ситуації (ситуаційні практичні задачі для самоперевірки знань):

1. Проаналізуйте визначення поняття аудит в спеціальній літературі.
2. Під час проведення обов'язкової аудиторської перевірки, аудитор не знайшов суттєвих порушень у звітності клієнта. На заключному етапі аудиту, під час приватної розмови з одним із співробітників компанії, аудитор отримав інформацію щодо випадків розкрадання з цеху обробки дорогоцінних металів. Проаналізуйте ситуацію, обґрунтуйте дії аудитора.
3. Підприємство «Автомастер» розірвало договір з аудитором, що перевіряв їх вже 2 роки. Керівництво «Автомастер» виявила

бажання співпрацювати з іншим аудитором. Оцініть ситуацію. Дайте пояснення.

4. Аудит підприємства «Борислав» проводить група аудиторів. Один з аудиторів знайомий генерального директора підприємства «Борислав». Чи має місце порушення в даному випадку?

5. Підприємство «Атлантик» у грудні 2020 року звернулось до аудиторської фірми з пропозицією укласти договір на предмет відновлення аналітичного обліку за 2020 рік. Договір було укладено, розрахунок по оплаті проведений в грудні 2020 року. В лютому 2021 року фірма «Атлантик» звернулась повторно до аудиторської фірми з пропозицією про укладення договору на предмет підтвердження достовірності бухгалтерської звітності за 2020 рік. Встановити, чи має право аудиторська фірма прийняти дану пропозицію.

6. До якого виду аудиторської діяльності відносяться наступні роботи:

- перевірка і підтвердження бухгалтерської звітності;
- аналіз діяльності підприємства;
- консультації з питань оподаткування.

Реферативні виступи:

1. Економічна суть та об'єктивна необхідність аудиту в умовах переходу економіки України до ринку.

2. Аудит - форма фінансово-господарського контролю.

3. Роль і значення аудиту в умовах ринку.

4. Проблеми становлення та перспективи розвитку аудиту в Україні.

5. Класифікація аудиту.

6. Історичний розвиток аудиту та його становлення в Україні.

7. Відмінності аудиту від інших систем контролю: бухгалтерського обліку, ревізії і перевірок ДФС.

8. Основний зміст і значення Міжнародних нормативів аудиту.

9. Регламентація аудиту в міжнародному масштабі

10. Сертифікація в аудиторській діяльності.

11. Основні етапи організації і проведення аудиторських перевірок.

12. Порядок регулювання взаємовідносин між аудиторською фірмою і клієнтом.
13. Аудиторське обслуговування та оцінка вартості послуг.
14. Планування аудиторської перевірки.

**Тема 1.2 Аудиторські докази та робочі документи аудитора.
Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю.**

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Методи і методичні прийоми в аудиті.
2. Методи документальної перевірки.
3. Методи фактичної перевірки
4. Аналітичні процедури в аудиті.
5. Вибіркова перевірка.
6. Використання результатів роботи внутрішнього аудитора.
7. Залучення до аудиторських послуг експерта при проведенні аудиту.
8. Контроль якості роботи аудиторів.
9. Аудиторські докази.
10. Методи отримання аудиторських доказів.
11. Документування аудиту.
12. Робочі документи аудитора.
13. Зміст поняття інформації, її поділ на види.
14. Поняття економічної інформації, її класифікація.
15. Порядок підготовки матеріалів для проведення аудиту.
16. Визначення кола матеріалів, що надаються аудитору для дослідження.
17. Використання бухгалтерських документів при виявленні правопорушень.
18. Вимоги до формування документів.
19. Класифікація документів.
20. Первинні облікові документи та облікові регістри при проведенні аудиту.
21. Зустрічна перевірка при дослідженні документів.
22. Оцінка суттєвості ризику в процесі аудиторської діяльності.
23. Фактори, що впливають на судження про істотність.

24. Поняття ризику і його використання в аудиторській діяльності.

25. Види ризику.

26. Методи мінімізації аудиторського ризику.

27. Фактори, які впливають на розмір властивого ризику на рівні фінансової звітності та на рівні показників фінансових звітів і категорій операцій.

28. Аудиторська вибірка та її види.

29. Помилки і ризик аудиторської вибірки.

30. Аудиторський ризик та його складові.

31. Вплив величини помилки на визначення аудиторського ризику.

32. Взаємозв'язок матеріальності (суттєвості) аудиторського ризику.

33. Структура і оцінка ефективності внутрішнього контролю.

34. Оцінка системи обліку і внутрішнього контролю.

35. Складові системи внутрішнього контролю.

Методичні рекомендації

Аудит представляє собою сукупність дій аудитора. Такі дії аудитора називаються аудиторськими процедурами. Виконання процедур аудиту дає впевненість у тому, що робота буде виконана в повному обсязі незалежно від розмірів підприємства і виду його діяльності.

Згідно Міжнародного стандарту аудиту 400 «Оцінка ризиків та внутрішній контроль» попередня оцінка ризику контролю - це оцінювання ефективності систем бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю суб'єкта господарювання стосовно запобігання суттєвим викривленням та виявленню й виправленню їх. Певний ризик контролю завжди існує внаслідок властивих обмежень будь-якої системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю.

Після здобуття впевненості щодо обізнаності з системами бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю аудитор повинен попередньо оцінити ризик контролю на рівні тверджень про кожний суттєвий залишок або клас операцій.

Питання для самоконтролю

1. Методи і методичні прийоми в аудиті, їхня суть і необхідність.
2. Аналітичні процедури.
3. Охарактеризуйте вибірку як метод перевірки.
4. Які вимоги висуваються до доказів?
5. Які фактори впливають на достовірність доказів?
6. Як встановлюється достовірність господарської операції?
7. Що таке робочі документи аудитора?
8. Що Ви можете сказати про конфіденційності робочих документів аудитора?
9. В чому полягає різниця між постійними та поточними робочими документами?
10. Оцінка матеріальності в аудиті.
11. Вплив величини помилки на визначення аудиторського ризику.
12. Взаємозв'язок матеріальності(суттєвості) і аудиторського ризику.
13. Сформулюйте мету внутрішнього контролю.
14. Охарактеризуйте структуру системи внутрішнього контролю та дайте її оцінку.
15. Чим відрізняється системи внутрішнього адміністративного контролю від бухгалтерського контролю?

Проблемні ситуації:

1. Клієнт звернувся з проханням до аудитора зробити йому копії робочих документів з метою підготовки необхідної документації, яка буде потрібна при перевірці у наступному році (економія засобів і часу). Вимагається:
  - Визначити, яка проблема виникає з точки зору незалежності.
  - Якою повинна бути реакція аудитора на пропозицію.
  - Розробити проект посадової інструкції внутрішнього аудитора, визначивши його функціональні обов'язки, права, відповідальність та інші аспекти діяльності.
  - Перерахуйте основні джерела отримання доказів для досягнення такої мети, як право власності на землю і будівлю.
  - Вихідні дані: Існують документи, які отримані з наступних джерел: від третіх осіб; від клієнтів на основі зовнішніх даних; від

клієнтів внутрішніх даних; які зібрані аудитором на основі бухгалтерських записів фірми клієнта.

Оцінити вищезазначені докази з точки зору їх надійності.

2. Під час перевірки аудитор виявив наявність незаконних виплат. Чи буде таке порушення визнане суттєвим?

3. Перевіряючи правильність і обґрунтованість нарахування та видачі заробітної плати аудитор виявив, що при відомостях на видачу зарплати були відсутні деякі табеля виходу робітників на роботу. Про що свідчить ця ситуація?

4. Перерахувати всі можливі процедури, які застосує аудитор у процесі аудиторської перевірки.

5. Аудитори оцінили, що власний ризик, та ризик контролю на підприємстві становить 0,75. Який ризик не виявлення помилок вони спланували, якщо бажаний ризик дорівнює 0,15?

6. На підприємстві ризик системи обліку і системи внутрішнього контролю становить - 0,68, ризик не виявлення помилок аудитором - 0,25, власний ризик аудитора - 0,02. Визначити величину аудиторського ризику.

Реферативні виступи:

1. Порядок залучення основним аудитором до аудиторської перевірки інших аудиторів, експертів, асистентів

2. Помилка та шахрайство.

3. Характеристика методів документальної та фактичної перевірки.

4. Аналітичні процедури.

5. Зміст вибіркової аудиторської перевірки.

6. Аудиторські докази.

7. Документальне оформлення аудиту.

8. Оцінка системи внутрішнього контролю.

9. Поняття та оцінка матеріальності.

10. Аудиторський ризик.

Тема 1.3 Аудиторський звіт та інші підсумкові документи.

Підсумковий контроль. Реалізація матеріалів аудиту.

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Узагальнення та оцінка аудитором результатів аудиторської перевірки.

2. Оформлення результатів аудиту.
3. Зміст і структура аудиторського звіту.

Література:

1. Виноградова М.О., Л. І. Жидєєва Аудит. Навчальний посібник. – К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2014.
2. Аудит: навч.посіб./ Л.М. Янчева, З.О. Макєєва, А.О. Баранова та ін. – К.: Знання, 2009.
3. Огійчук М.Ф., Новиков І.Т., Рагуліна І.І. Аудит: організація і методика: Навч. посібник – К.: Алтерта, 2010.

Методичні рекомендації

Завершальним етапом аудиту є складання аудиторського висновку, який має відповідати вимогам Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та Міжнародним стандартам аудиту. Основним документом, який розкриває хід проведення аудиторської перевірки є аудиторський звіт. Він складається на підставі робочих документів аудиторів.

Питання для самоконтролю

1. Які підсумкові документи складаються аудитором після завершення перевірки?
2. Що таке аудиторський звіт?
4. Яку структуру має аудиторський звіт?
5. Охарактеризуйте основні розділи аудиторського звіту.
6. У яких випадках аудитор може відмовитись від видачі аудиторського звіту?

Проблемні ситуації:

1. Аудитор підготував аудиторський звіт, у якому вказав на обмеження обсягу аудиту з вини замовника. Замовник відмовився прийняти такий звіт. Яким чином, на Вашу думку, можна запобігти такій конфліктній ситуації на стадії підготовки договору про здійснення аудиту.

2. Аудитор заключив договір з підприємством «Авіоніка» на довгострокове обслуговування. Він провів перевірку звітності за попередній рік, однак підприємство «Авіоніка» його послуги не

оплатила. Аудитор був змушений виставити наступні умови: якщо оплата не відбудеться, перевірка звітності за поточний рік не буде проведена. Однак дирекція фірми обґрунтувала свою відповідь таким чином: результати перевірки у поточному році можуть мати негативні наслідки. Якщо аудитор несвоєчасно підпише аудиторський звіт, підприємство «Авіоніка» може залишитись без додаткового фінансування. Після виконання аудиторської перевірки керівництво підприємства «Авіоніка» пообіцяла оплатити послуги аудитора за 2 роки. Вимагається: Визначити, якого роду проблема незалежності виникає перед аудитором?

3. Один із засновників підприємства «Вроцлав» вимагає укласти договір з аудиторською фірмою на предмет правильності організації бухгалтерського обліку з метою отримання підтвердження про невідповідність керівника фірми посаді директора. Обсяг оплати за послуги засновник пропонує визначити в залежності від ступеня досягнення мети. Пояснити ситуацію.

4. Про звітність підприємства аудиторський звіт підготував аудитор іноземної держави. Оцініть цю ситуацію згідно з вимогами законодавства України.

Реферативні виступи:

1. Підготовка та складання аудиторського звіту.
2. Узагальнення та оцінка аудитором результатів аудиторської перевірки.

Тема 1.4 Аудиторські послуги, їх об'єкти і види. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання. Аудит фінансової звітності.

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Послуги, що супроводжують аудит, їх класифікація.
2. Поняття, види та вартість послуг аудиторських фірм.
3. Супутні послуги аудиту.
4. Загальна методика аудиту фінансової звітності підприємства.
5. Основні процедури та методика перевірки фінансової звітності підприємства.
6. Перевірка відповідності даних обліку і звітності.
7. Аудит платоспроможності підприємства.

Методичні рекомендації

Під час своєї господарської діяльності підприємства України можуть звертатися до аудиторських фірм з метою надання консалтингових послуг з аудиту. Як правило до таких додаткових послуг аудиторських фірм належать: консультування з питань бухгалтерського обліку та складання звітності, проведення експертиз, розрахунків та аналіз оцінки стану фінансово-господарської діяльності та ін. Крім проведення основного виду діяльності (проведення аудиту) аудиторська фірма може надавати додаткові послуги - супутні аудиторські послуги. Однією з таких супутніх послуг аудиту може бути – складання звітності підприємства.

Надання підприємствами повної, правдивої та неупередженої інформації щодо своєї господарської діяльності надає можливість аудиторській фірмі правильно заповнити звітність підприємства. Це інформація є важливою для прийняття в майбутньому ефективних управлінських рішень.

Виходячи з того, що фінансова звітність є основним джерелом інформації для прийняття ефективних управлінських рішень, вона повинна відповідати певним якісним характеристикам. Фінансові звіти мають правдиво відображувати фінансове становище, фінансові результати діяльності та потоки грошових коштів підприємства. Правдиве подання вимагає правильного відображення результатів операцій, інших подій та обставин, зобов'язань, доходу та витрат, наведеними в Положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть критерії, які впливають на вартість аудиторських послуг в Україні.
2. Охарактеризуйте види аудиторських послуг в Україні.
3. Надайте поняття й видів аудиторських послуг, їх відмінність від аудиту.
4. Назвіть види аудиторських послуг за сферою їх діяльності.
5. Розкрийте класифікацію аудиторських послуг.
6. Охарактеризуйте контроль якості аудиторських послуг в Україні.

7. Назвіть види контролю якості послуг аудиторської фірми.
8. Мета, загальні принципи і джерела інформації аудиту фінансової звітності.
9. Завдання аудиту з перевірки фінансової звітності.
10. Види фінансової звітності, що підтверджуються аудитором.
11. Перевірка правильності складання фінансової звітності.
12. Інша інформація в документах, що містять перевірені фінансові звіти.
13. Організація аудиту фінансової звітності.
14. Відповідальність аудитора за перевірку фінансової звітності.
15. Критерії оцінки аудитором фінансової звітності.
16. Методики проведення аудиту фінансової звітності та їх складові.
17. Оцінка якісних характеристик фінансової звітності та її користувачів.
18. Нормативні документи щодо формування фінансової звітності.
19. Завдання та загальні процедури аудиту фінансової звітності.

Проблемні ситуації:

1. Оцінити ринок аудиторських послуг в Україні.
2. Навести основні та супутні послуги аудиторської фірми.

Реферативні виступи:

1. Методи перевірки фінансової звітності.
2. Експрес аудит фінансової звітності.
3. Особливості аудиту різних форм звітності.

Тема 1.5 Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти.

Методичні прийоми внутрішнього аудиту. Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту.

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Сутність, об'єкти і суб'єкти внутрішнього аудиту.
2. Методичні прийоми та документи внутрішнього аудиту.

Методичні рекомендації

На підприємствах України виникає постійна потреба у проведенні внутрішнього аудиту. Як правило даний вид аудиту постійно проводять на великих підприємствах. Перш за все, це потрібно керівництву підприємства, яке не проводить повсякденний контроль діяльності підприємства. Тому, основною метою проведення внутрішнього аудиту є надання інформації про реальний стан господарських операцій та звітної інформації підприємства. Крім того, для запобігання втрат ресурсів і здійснення необхідних змін усередині підприємства - застосування внутрішнього аудиту є необхідною умовою.

На підставі вище зазначеного можна зробити висновок, що до внутрішнього аудиту належить незалежна, об'єктивна перевірка з наданням впевненості, до складу якої входить комплекс експертно-аналітичних, оціночних, перевірочних та інших форм контрольних заходів, спрямованих на діяльність об'єкта контролю та його посадових осіб, пов'язаних з ухваленням ними управлінських адміністративних рішень.

Питання для самоконтролю

1. Суть внутрішнього аудиту і його організація.
2. Об'єкти і суб'єкти внутрішнього аудиту.
3. Призначення та принципи внутрішнього аудиту.
4. Формування методології внутрішнього контролю.
5. Методичні прийоми внутрішнього аудиту.
6. Організація та об'єкти внутрішнього аудиту.
7. Реалізація результатів внутрішнього аудиту. Узагальнення результатів внутрішнього аудиту.

Проблемні ситуації:

Завдання 1. За наведеними ознаками розкрийте порівняльну характеристику внутрішньогосподарського контролю і внутрішнього аудиту.

Ознака	Внутрішньогос- подарський контроль	Внутрішній аудит
1. Мета		
2. Завдання		

3. Суб'єкти		
4. Об'єкти		
5. Методичні прийоми		
6. Види звітності		
7. Користувачі інформації		

Завдання 2. Визначити об'єкти внутрішнього аудиту (результати оформити в таблиці.):

Перевірки фінансової звітності	Управлінського (операційного) аудиту	Фінансової стратегії підприємства

Реферативні виступи:

1. Порядок проведення внутрішнього контролю.
2. Планування та документальне оформлення проведення внутрішнього аудиту.
3. Стандарти внутрішнього аудиту.

МОДУЛЬ 2 «ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ АКТИВІВ ТА ПАСИВІВ ПІДПРИЄМСТВА»

Тема 2.1 Аудит необоротних активів підприємства.

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Нормативне регулювання операцій з основними коштами і нематеріальними активами та їх облік.
2. Перевірка наявності і операцій по надходженню і вибуттю основних коштів, їх документального оформлення та відображення в обліках.
3. Перевірка правильності оцінки і переоцінки основних коштів, нарахування амортизації, обліку проведення капітального і поточного ремонту, вірогідності й ефективності витрат, що з ним пов'язані.
4. Перевірка наявності нематеріальних активів і операцій щодо їх руху та амортизації.

5. Перевірка правильності обліку орендних і лізингових операцій.

6. Аудит фінансової та операційної оренди необоротних активів.

7. Перевірка правильності оподаткування основних коштів і нематеріальних активів.

8. Типові порушення в обліку операцій з основними коштами і нематеріальними активами.

9. Аудиторська (експертна) оцінка вартості об'єктів під час переоцінки та встановлення справедливої вартості.

Методичні рекомендації:

Метою проведення аудиту необоротних активів є підтвердження інформації відносно повної, достовірної, законної та правильної інформації та відображення в обліку зазначених активів. Обов'язковою умовою для проведення даного аудиту є відповідність нормам чинного законодавства, а саме: податкового кодексу України, П(С)БО 7 «Основні засоби», П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» та ін.

Предметом аудиту необоротних активів виступають господарські операції з придбання, створення, переміщення, вибуття та переоцінка необоротних активів.

Об'єктами аудиту необоротних активів є:

- чинна нормативно-законодавча база, яку застосовує підприємство під час проведення обліку необоротних активів;
- синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку з обліку необоротних активів;
- формування вартісних ознак під час руху необоротних активів;
- документальне оформлення господарських операцій, які пов'язані з придбанням, виготовленням, рухом і вибуттям необоротних активів;
- амортизація (знос) необоротних активів;
- господарські операції з проведення оренди необоротних активів;
- господарські операції з ремонту, технічного переобладнання, модернізації та реконструкції необоротних активів;

- інформація про порушення ведення обліку, нестачі, зловживання.

Питання для самоконтролю:

1. Аудит руху необоротних активів.
2. Аудит витрат на ремонт необоротних активів.
3. Аудит капітального будівництва.
4. Аудит необоротних активів, які знаходиться в оренди.
5. Аудит необоротних активів в облікових регістрах та у фінансовій звітності підприємства.
6. Аудит придбання, руху, вибуття та ліквідації нематеріальних активів.
7. Етапи аудиту нематеріальних активів.
8. Аудит інвестицій.

Проблемні ситуації:

1. Скласти програму аудиту основних засобів.
2. Скласти програму аудиту інших необоротних матеріальних активів.
3. Скласти програму аудиту нематеріальних активів.
4. Скласти програму аудиту капітальних інвестицій.
5. Скласти програму аудиту фінансових інвестицій.

Ситуаційні практичні задачі для самоперевірки знань:

Задача 1. Підприємство придбало комп'ютерну програму. Внаслідок чого були понесені наступні витрати:

- отриманий кредит банку;
- відсотки за отриманим кредитом;
- витрати на підготовку і перепідготовку працівників підприємства щодо роботи в цій програмі;
- непрямих податків, що не підлягають відшкодуванню, та інших витрат;
- витрати пов'язані з його придбанням та доведенням до стану, у якому він придатний для використання за призначенням.

Визначити порушення з обліку формування первісної вартості комп'ютерної програми.

Задача 2. Підприємство вирішило ліквідувати обладнання первісна вартість якого 30000 грн., знос – 12000. В наслідок чого були понесені витрати (табл. 1): заробітна плата працівників, які проводили ліквідацію, нарахування на заробітну плату, паливно-мастильні матеріали, знос основних засобів, які приймали участь у ліквідації. Отримані запасні частини внаслідок ліквідації. Визначити порушення в обліку з ліквідації об'єкта.

Таблиця 1

Кореспонденція рахунків з обліку ліквідації обладнання

Дебет	Кредит	Сума
976	104	30000
976	661	5000
976	651	900
976	203	500
976	133	700
207	746	2400

Тема 2.2 Методика аудиту запасів та витрат діяльності.

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Мета проведення аудиту запасів та джерела отримання інформації.
2. Аудит матеріалів, палива, запасних частин, товарів і тари.
3. Аудит придбання, зберігання малоцінних та швидкозношуваних предметів.
4. Аудит дебіторської та кредиторської заборгованості, пов'язаної з придбанням виробничих запасів.
5. Нормативне регулювання операцій з товарно-матеріальними цінностями і їх обліком.
6. Аудит зберігання запасів, операцій щодо їх руху, правильності вартісної оцінки та документального їх оформлення.
7. Аудит складського обліку запасів.
8. Аудит правильності оподатковування запасів.
9. Аудит правильності відображення запасів у фінансовій звітності.
10. Аудит формування первісної вартості запасів.
11. Аудит готової продукції та її реалізації.
12. Перевірка документів з інвентаризації готової продукції.

Методичні рекомендації:

Метою аудиту запасів є підтвердження законності всіх господарських операцій підприємства щодо правильного відображення в обліку запасів на підставі норм чинного законодавства, а саме: П(С)БО 9 «Запаси» та П(С)БО 16 «Витрати».

Предметом аудиту запасів виступають процеси та операції підприємства з оприбуткування та руху запасів.

Об'єктами аудиту запасів є:

1) Елементи облікової політики: нормативно-законодавча база; синтетичні та аналітичні рахунки з обліку запасів; склад витрат, які не входять до первісної вартості запасів; методи оцінки надходження та вибуття запасів; облік випуску готової продукції; перелік первинних документів з обліку витрат виробництва; об'єкти обліку виробничих витрат та перелік статей калькулювання; формування та розподіл загальновиробничих витрат.

2). Операції з обліку запасів підприємства.

3). Фінансова звітність підприємства, реєстри бухгалтерського обліку, зведені та первинні документи.

4). Документальне підтвердження інформації щодо порушення ведення в обліку, нестачі, зловживанні.

Питання для самоконтролю:

1. Порядок проведення аудиту документального оформлення руху виробничих запасів.

2. Перевірка відображення даних про запаси в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

3. Аудит складського запасів підприємства.

4. Інвентаризація запасів.

5. Аудит операцій з руху товарів на рахунках бухгалтерського обліку.

6. Аудит випуску готової продукції та її облік на складі.

7. Аудит документування операцій з руху готової продукції.

8. Порядок проведення аудиту реалізації готової продукції.

Проблемні ситуації:

1. Скласти програму аудиту запасів підприємства (виробничих засобів).

2. Скласти програму аудиту запасів підприємства (готової продукції).
3. Скласти програму аудиту виробничої собівартості.

Ситуаційні практичні задачі для самоперевірки знань:

Задача 1. Підприємство придбало товари. Внаслідок чого були понесені наступні витрати:

- отриманий кредит банку;
- відсотки за отриманим кредитом;
- вартість товару згідно з договором постачальнику (продавцю) за вирахуванням непрямих податків;
- сума непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству;
- сума ввізного мита;
- вантажно-розвантажувальні роботи;
- транспортування запасів;
- витрати на збут;
- нестачу товарів під час їх перевезення.

Визначити порушення з обліку формування первісної вартості комп'ютерної програми.

Задача 2. На 1.01.2021 р. на складі знаходилось в залишку готової продукції (ГП) 55 одиниць, виробнича собівартість яких 80 грн. за одиницю. 4.01.2021 р. на склад надійшло 100 одиниць ГП, виробнича собівартість яких 90грн. за одиницю. 8.01.2021 р. підприємство відвантажило покупцеві 115 одиниць ГП. В обліку підприємства було зроблено такий запис :

№	Зміст господарських операцій	Сума	Дт	Кт
1	Відображено у складі доходу виручку від реалізації ГП	15000	631	701
2	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ	3000	641	701
3	Списано виробничу собівартість реалізованої ГП	9800	901	26
4	Визначено фінансовий результат від операції реалізації ГП	18000	701	791
		9800	791	901
5	Надійшла на розрахунковий рахунок оплата від покупця	15000	311	631

Тема 2.3 Методика аудиту грошових коштів і дебіторської заборгованості.

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Мета перевірки і джерела інформації для проведення аудиту грошових коштів.
2. Нормативно-правове забезпечення проведення господарських операцій з обліку грошових коштів.
3. Аудит готівкових грошових коштів (в національній та іноземній валюті).
4. Аудит безготівкових грошових коштів (в національній та іноземній валюті).
5. Фінансова звітність підприємства щодо руху грошових коштів.
6. Аудит розрахунків з покупцями і замовниками.
7. Порядок проведення аудиту розрахунків з різними дебіторами.

Методичні рекомендації:

Мета аудиту грошових коштів полягає у достовірності інформації з надходженням, переміщення, повнотою і своєчасністю відображення грошових коштів в первинних документах й регістрах бухгалтерського обліку.

Предметом аудиту грошових коштів виступають процеси та операції підприємства, які пов'язані з переміщенням грошових коштів, а також взаємовідносини, які виникають між суб'єктами господарювання.

Об'єктами аудиту грошових коштів є:

- 1). Елементи облікової політики: чинна нормативно-законодавча база України; синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку з обліку грошових коштів; графіки документообігу з руху грошових коштів; порядок надходження та переміщення грошових коштів по касі; розрахунок ліміту залишку грошових коштів в касі; основні етапи інвентаризації грошових коштів в касі.
- 2). Операції з обліку грошових коштів.

3). Фінансова звітність підприємства, реєстри бухгалтерського обліку, зведені та первинні документи.

4). Документальне підтвердження інформації щодо порушення ведення в обліку, нестачі, зловживанні.

Метою аудиту дебіторської заборгованості є підтвердження інформації щодо повного, достовірного, законного, своєчасного та правильного відображення в обліку розрахунків за дебіторською заборгованістю.

Предметом аудиту дебіторської заборгованості виступають процеси та операції пов'язані з дебіторською заборгованістю підприємства з урахуванням строків позовної давності.

Об'єктами - аудиту дебіторської заборгованості можуть бути:

1) Елементи облікової політики: чинна нормативно-законодавча база України; синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку з обліку дебіторської заборгованості; етапи проведення інвентаризації дебіторської заборгованості; методика нарахування резерву сумнівних боргів; цінні папери підприємства.

2). Операції з обліку дебіторської заборгованості.

3). Фінансова звітність підприємства, реєстри бухгалтерського обліку, зведені та первинні документи.

4). Документальне підтвердження інформації щодо порушення ведення в обліку, нестачі, зловживанні.

Питання для самоконтролю:

1. Аудит наявності та відповідності чинному законодавству форм розрахункових документів.

2. Методи проведення фінансово розрахункових операцій.

3. Порядок проведення аудиту документального відображення операції з коштами.

4. Порядок проведення аудиту розрахунків за претензіями.

5. Порядок проведення аудиту розрахунків з підзвітними особами.

Проблемні ситуації:

1. Скласти програму аудиту готівкових грошових коштів.

2. Скласти програму аудиту грошових коштів на поточному рахунку.

3. Скласти програму аудиту розрахунків з покупцями та замовниками.
4. Скласти програму аудиту розрахунків з підзвітними особами.
5. Скласти програму аудиту розрахунків за претензіями.
6. Скласти програму аудиту розрахунків з різними дебіторами.

Ситуаційні практичні задачі для самоперевірки знань:

Задача 1. Працівнику підприємства для придбання канцтоварів з каси підприємства з виручки, яка надійшла до каси було видано 3000 грн. В звіті про використання грошових коштів він зазначив наступні витрати: таксі – 120 грн.; офісний папір – 1800 грн. (в т.ч. ПДВ); ручки – 240 грн. (в т.ч. ПДВ); олівці – 150 грн. (в т.ч. ПДВ); клей – 90 грн. (в т.ч. ПДВ); папки – 720 грн. (в т.ч. ПДВ). До звіту було прикріплено лише чек з магазину канцтоварів. Всі зазначені в звіті витрати бухгалтером були віднесені на адміністративні витрати, а ПДВ було включено до розміру податкового кредиту звітного періоду. На жаль, підзвітна особа залишок грошових коштів до каси так і не повернула. Визначити порушення бухгалтера в обліку розрахунків з підзвітною особою.

Тема 2.4 Методика аудиту зобов'язань підприємства.

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Мета, предмет і об'єкти аудиту зобов'язань.
2. Нормативно-правова база з аудиту зобов'язань.
3. Джерела отримання аудиторських доказів для перевірки зобов'язань підприємства.
4. Порядок складання програми аудиту зобов'язань.
5. Основні етапи аудиту зобов'язань.

Методичні рекомендації:

Метою аудиту зобов'язань є зібрання доказів щодо достовірності, своєчасності та повноти відображення в обліку зобов'язань підприємства та заповнення звітності на підставі даних облікових реєстрів з дотриманням норм діючого законодавства.

Предметом аудиту зобов'язань виступають процеси та операції, які пов'язані з розрахунками підприємства за зобов'язаннями перед іншими контрагентами.

Об'єктами аудиту зобов'язань можуть бути:

1. Елементи облікової політики: чинна нормативно-законодавча база України; синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку з обліку зобов'язань підприємства; етапи проведення інвентаризації кредиторської заборгованості; первинні та зведені документи з обліку розрахунків; операції з оплати праці; база оподаткування та ставки податків.

2. Операції з обліку кредиторської заборгованості.

3. Фінансова та податкова звітність підприємства, реєстри бухгалтерського обліку, зведені та первинні документи.

4. Документальне підтвердження інформації щодо порушення ведення в обліку, нестачі, зловживанні.

Питання для самоконтролю

1. Аудит особового складу.
2. Аудит використання робочого часу.
3. Аудит документів з прийому продукції (робіт, послуг) та розрахунку нарахування заробітної плати за відрядною формою.
4. Аудит документів з обліку відпрацьованого часу та нарахування оплати праці за погодинною формою.
5. Аудит документів з обліку нарахування оплати праці за іншими формами.
6. Аудит нарахування оплати праці за різними рахунками обліку витрат.
7. Аудит нарахування та виплати компенсації за листком непрацездатності.
8. Аудит нарахування та виплати відпускних.
9. Аудит інших нарахувань та виплат.
10. Аудит утримань із заробітної плати, пільг та визначення суми «до видачі».
11. Аудит розрахунків з оплати праці, депонованої заробітної плати.
12. Аудит розрахунково-платіжних відомостей та інших документів щодо нарахування та видачі заробітної плати.

13. Аудит звітності з праці.
14. Аудит розрахунків за соціальним страхуванням.
15. Аудит позик.
16. Аудит довгострокових позик.
17. Аудит короткострокових позик.
18. Аудит довгострокових векселів.
19. Аудит короткострокових векселів.
20. Аудит векселів виданих.
21. Аудит векселів виданих та отриманих.
22. Аудит кредиторської заборгованості за товарними операціями.
23. Аудит кредиторської заборгованості за нетоварними операціями.
24. Аудит розрахунків за податками й платежами.

Проблемні ситуації:

1. Скласти програму аудиту зобов'язань підприємства.
2. Скласти програму аудиту розрахунків по заробітній платі.
3. Скласти програму аудиту розрахунків з бюджетом.
4. Скласти програму аудиту розрахунків за страхуванням.
5. Скласти програму аудиту розрахунків з постачальниками та підрядчиками.
6. Скласти програму аудиту розрахунків з різними кредиторами.

Ситуаційні практичні задачі для самоперевірки знань:

Задача 1. Підприємство має дебіторську заборгованість в сумі 3000 дол. США по курсу НБУ 27,1 грн. за 1 дол. США. Заборгованість за звітний період не погашалась. Курс 27,4 грн. за 1 дол. США. Визначте порушення допущенні бухгалтерією. В бухобліку були зроблені такі записи:

Дт	Кт	Сума, грн.
945	632	900
791	945	900

Задача 2. Підприємство має дебіторську заборгованість в сумі 3000 дол. США по курсу НБУ 27,4 грн. за 1 дол. США. Заборгованість за звітний період не погашалась. Курс 27,1 грн. за 1

дол. США. Визначте порушення допущенні бухгалтерією. В бухобліку були зроблені такі записи:

Дт	Кт	Сума, грн.
945	632	900
791	945	900

Задача 3. Підприємство має кредиторську заборгованість в сумі 3000 дол. США по курсу НБУ 27,1 грн. за 1 дол. США. Заборгованість за звітний період не погашалась. Курс 27,4 грн. за 1 дол. США. Визначте порушення допущенні бухгалтерією. В бухобліку були зроблені такі записи:

Дт	Кт	Сума, грн.
945	362	900
791	945	900

Задача 4. Підприємство має кредиторську заборгованість в сумі 3000 дол. США по курсу НБУ 27,4 грн. за 1 дол. США. Заборгованість за звітний період не погашалась. Курс 27,1 грн. за 1 дол. США. Визначте порушення допущенні бухгалтерією. В бухобліку були зроблені такі записи:

Дт	Кт	Сума, грн.
945	362	900
791	945	900

Тема 2.5 Методика аудиту власного капіталу.

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Мета, предмет і об'єкти аудиту власного капіталу.
2. Нормативно-законодавча база з аудиту власного капіталу.
3. Порядок отримання аудиторських доказів з перевірки власного капіталу.
4. Порядок проведення аудиту власного капіталу.

Методичні рекомендації:

Метою аудиту власного капіталу є встановлення достовірності інформації по відношенню до руху власного капіталу, повного та своєчасного відображення даних в документах та реєстрах

бухгалтерського обліку, на підставі установчих документів та затвердженої облікової політики підприємства.

Предметом аудиту власного капіталу виступають операції та процеси з формування та розподілу складових власного капіталу підприємства.

Об'єктами аудиту власного капіталу можуть бути:

1. Елементи облікової політики: чинна нормативно-законодавча база України; синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку з обліку власного капіталу; вплив розрахунку курсової різниці на визначення фінансового результату підприємства; порядок формування та використання резервного капіталу підприємства; порядок зміни статутного капіталу; порядок формування та розподілу чистого прибутку.

2. Операції з обліку власного капіталу.

3. Фінансова та податкова звітність підприємства, реєстри бухгалтерського обліку, зведені та первинні документи.

4. Документальне підтвердження інформації щодо порушення ведення в обліку, нестачі, зловживанні.

Питання для самоконтролю

1. Порядок проведення перевірки капіталу у дооцінках.
2. Порядок проведення перевірки пайового капіталу.
3. Порядок проведення перевірки додаткового капіталу.
4. Порядок проведення перевірки резервного капіталу.
5. Порядок проведення перевірки вилученого капіталу.
6. Порядок проведення перевірки неоплаченого капіталу.
7. Порядок проведення перевірки нерозподілених прибутків (непокритих збитків).
8. Аудиторські докази з перевірки пайового капіталу.
9. Аудиторські докази з перевірки додаткового капіталу.
10. Аудиторські докази з перевірки резервного капіталу.
11. Аудиторські докази з перевірки вилученого та неоплаченого капіталу.

Проблемні ситуації:

1. Скласти програму аудиту власного капіталу.

2. Скласти програму аудиту нерозподілених прибутків (непокритих збитків).
3. Скласти програму аудиту забезпечення майбутніх витрат і платежів.

Тема 2.6 Методика аудиту доходів і фінансових результатів.

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Мета, предмет і об'єкти аудиту витрат, доходів і фінансових результатів
2. Нормативно-законодавча база з проведення аудиту витрат, доходів і фінансових результатів
3. Порядок отримання аудиторських доказів з перевірки аудиторських доказів перевірки витрат, доходів і фінансових результатів
4. Порядок складання програми аудиту витрат, доходів і фінансових результатів
5. Етапи проведення аудиту витрат, доходів і фінансових результатів.

Методичні рекомендації:

Метою аудиту витрат, доходів і фінансових результатів є зібрання достатніх та прийнятних доказів для підтвердження достовірного, об'єктивного та законного відображення в обліку та звітності підприємства витрат, доходів та фінансових результатів на підставі норм чинного законодавства.

Предметом аудиту витрат, доходів і фінансових результатів виступають процеси та операції, на підставі яких відображаються в обліку витрати діяльності, з подальшим визначенням доходів та фінансових результатів діяльності.

Об'єктами аудиту витрат, доходів і фінансових результатів є:

1. Елементи облікової політики: чинна нормативно-законодавча база України; синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку з обліку витрат, доходів і фінансових результатів; витрати за кожною класифікаційною групою; перелік статей інших операційних витрат; первинні документи з обліку витрат, доходів і фінансових результатів.

2. Операції з обліку.
3. Фінансова та податкова звітність підприємства, реєстри бухгалтерського обліку, зведені та первинні документи.
4. Документальне підтвердження інформації щодо порушення ведення в обліку, нестачі, зловживанні.

Питання для самоконтролю

1. Аудит собівартості реалізації.
2. Аудит витрат періоду.
3. Аудит витрат від операційної діяльності.
4. Аудит фінансових витрат.
5. Аудит витрат від участі в капіталі та інших витрат.
6. Аудит податку на прибуток.
7. Аудит матеріальних витрат.
8. Аудит витрат на оплату праці.
9. Аудит відрахувань на соціальне страхування.
10. Аудит амортизації.
11. Аудит інших операційних витрат.
12. Аудит інших затрат.
13. Аудит доходів від реалізації.
14. Аудит інших операційних доходів.
15. Аудит доходів від операційної діяльності.
16. Аудит доходів від участі в капіталі та інших доходів.
17. Аудит інших фінансових доходів.
18. Аудит валового прибутку/збитку.
19. Аудит фінансових результатів від операційної діяльності.
20. Аудит фінансового результату до оподаткування.
21. Аудит чистого фінансового результату.
22. Аудит сукупного доходу.

Проблемні ситуації:

1. Скласти програму аудиту доходів підприємства.
2. Скласти програму аудиту витрат підприємства.
3. Скласти програму аудиту фінансового результату підприємства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Податковий кодекс України, затверджений 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями).
2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку.

Допоміжна література

1. Виноградова М.О., Л. І. Жидєєва Аудит. Навчальний посібник. – К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2014.
2. Аудит: навч.посіб./ Л.М. Янчева, З.О. Макєєва, А.О. Баранова та ін. – К.: Знання, 2009.
3. Огійчук М.Ф., Новиков І.Т., Рагуліна І.І. Аудит: організація і методика: Навч. посібник – К.: Алтерта, 2010.

Інформаційні ресурси

1. [http:// www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua) – офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.minfin.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства фінансів України
3. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
4. [http:// www.apu.com.ua](http://www.apu.com.ua) – офіційний сайт Аудиторської палати України
5. <http://www.ukr.buhgalter.com.ua> - спеціалізований інформаційноаналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів
6. <http://www.rada.gov.ua> - офіційний сайт Верховної Ради України.
7. <http://www.vobu.com.ua> – електронна версія газети «Все про бухгалтерський облік»

Розподіл годин самостійної роботи студентів за темами дисципліни

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	СРС (год.)
Модуль №1 «Аудиторська діяльність в Україні. Методика проведення аудиту на підприємствах України»		
1.1	Сутність і предмет аудиту. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення. Планування аудиту.	4
1.2	Аудиторські докази та робочі документи аудитора. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю.	2
1.3	Аудиторський звіт та інші підсумкові документи. Підсумковий контроль. Реалізація матеріалів аудиту.	2
1.4	Аудиторські послуги, їх об'єкти і види. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання. Аудит фінансової звітності	4
1.5	Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти. Методичні прийоми внутрішнього аудиту. Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту.	2
1.6	Модульна контрольна робота № 1	2
Усього за модулем №1		16
Модуль №2 «Організація проведення аудиту активів та пасивів підприємства»		
2.1	Аудит необоротних активів підприємства	6
2.2	Методика аудиту запасів та витрат діяльності	6
2.3	Методика аудиту грошових коштів і дебіторської заборгованості	6
2.4	Методика аудиту зобов'язань підприємства	4
2.5	Методика аудиту власного капіталу	4
2.6	Методика аудиту доходів і фінансових результатів	4
2.7	Модульна контрольна робота № 2	2
Усього за модулем № 2		32
Модуль №3 «Курсова робота»		
3.1	Виконання та захист курсової роботи	30
Усього за модулем № 3		30
Усього за навчальною дисципліною		78

Навчально – методичне видання

АУДИТ

Методичні рекомендації
до самостійної роботи
студентами спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Укладачі: БОНДАРЕНКО Ольга Михайлівна
КРАТТ Олег Адольфович
ЩЕПІНА Тетяна Георгіївна

Технічний редактор А.І. Лаврінович

Підп. до друку . . .05 Формат 60x84/16. Папір офс.
Офс. друк. Ум. фарбовідб. 23. Ум. друк. арк. 5,11. Обл. – вид. арк. 5,5.
Тираж 100 пр. Замовлення № _____. Вид. № _____.

Видавництво НАУ.

03680, Київ – 680, проспект Космонавта Комарова, 1.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 977 від 05.07.2002

р.

36